

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/143/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918204335
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7918204335.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, C., D. XXX/XX, zast. E. F. D., advokátkou, Trebišov, M. R. Štefánika 3197/32 proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, C., D. XXX/XX, zast. advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS, s.r.o., Košice, Kováčska 53, IČO: 36 730 564, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trebišov sp. zn. 17C/68/2018 z 12. mája 2022

rozhodol:

Rozsudok z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trebišov (v ďalšom len „súd prvej inštancie“ prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ku dňu jeho zániku patria: 1/ nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/2 k celku nachádzajúce sa v kat. území C., zapísané na LV č. XXX vedený katastrálnym odborom Okresného úradu Trebišov, a to rodinný dom súp. G. XXX postavený na pozemku „C“ KN parc. č. 151, pozemok „C“ KN parc. č. 151 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 692 m², pozemok „C“ KN parc. č. 152 - záhrady o výmere 108 m², pozemok „C“ KN parc. č. 153 - záhrady o výmere 2708 m² a 2/ hnuťelné veci: i/ kuchynská linka, ii/ kuchynský stôl so stoličkami, iii/ čierna kožená sedačka, iv/ chladnička Samsung, v/ obývacia stena, vi/ spálňa, vii/ záhradný nábytok, viii/ traktor a ix/ šatník 2-krát (výrok I.), do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal nehnuteľnosti určené vo výroku I. 1/ rozsudku (výrok II.), do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnuťelné veci vymedzené výrokom I. 2/ rozsudku (výrok III.), žalovanému uložil povinnosť z titulu konečného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaplatiť žalobkyňi 14.660 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.) a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (výrok V.).

2. V odôvodnení o.i. uviedol, že žalobkyňa žiadala vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/26/2017 z 3.10.2017, ktorý toho istého dňa nadobudol právoplatnosť. Vyporiadať navrhla: spoluvlastnícky podiel v podiele 1/2 k celku na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX pre kat. úz. C. tak ako boli tieto nehnuteľnosti vymedzené vo výroku I.1. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý spoluvlastnícky podiel nadobudli kúpnu zmluvou za trvania manželstva, jeho hodnota bola určená znaleckým posudkom z 19.7.2018 na sumu 52.000 eur, nehnuteľnosť po rozvoze užíva žalovaný, ktorý je výlučným vlastníkom druhej 1/2 nehnuteľnosti, ktorú nadobudol osvedčením o dedičstve sp. zn. 17D/15/2005, a preto navrhla prikázať nehnuteľnosť do jeho výlučného vlastníctva. Navrhla vyporiadať aj hnuťelné veci nadobudnuté počas trvania manželstva, a to: kuchynskú linku, kuchynský stôl a 6 ks stoličiek, čiernu koženú sedačku, LCD televízor LG s uhlopriečkou 130 cm, obývaciu stenu, spálňu, bazén a príslušenstvo, záhradný nábytok, traktor a šatník pozostávajúci z dvoch veľkých skriň, všetky navrhla prikázať do výlučného vlastníctva žalovaného. Hodnotu spoluvlastníckeho podielu 1/2 na nehnuteľnostiach určila sumou 26.000 eur a hodnotu hnuťelných vecí spolu sumou 9.950 eur, a keďže žiadala tieto veci prikázať

do výlučného vlastníctva žalovaného, žalovanému žiadala uložiť zaplatiť jej na vyrovnanie hodnoty podielov 17.927 eur.

Žalovaný vo vyjadrení namielol žalobkyňou vymedzený rozsah hnutelných vecí, hodnotu nehnuteľností a výšku peňažného nároku žalobkyne na vyrovnanie podielov. Hodnotu nehnuteľností mal za nadsadenú, obdobné nehnuteľnosti sa v obci predali za 43.000 eur, a keďže „ich“ dom je po rekonštrukcii, navrhol vychádzať z hodnoty najviac 45.000 eur. Namielol, že žalobkyňa nezohľadnila rekonštrukciu nehnuteľností financovaných z hypotekárneho úveru, ktorý v tom čase patril do BSM, stranám sporu ho poskytla v roku 2005 ČSOB, a.s. vo výške 600.000 Sk (19.916,35 eura), časť z tohto úveru vo výške 13.440,63 eura splatil z výlučne vlastných peňažných prostriedkov, ktoré nadobudol titulom darovania od svojej matky; mal za to, že sumu 13.440,63 eura je potrebné odpočítať od výšky nároku žalobkyne titulom vyporiadania nehnuteľností. Od hodnoty nehnuteľností patriacich do BSM mal za nevyhnutné odpočítať aj hodnotu tej časti rekonštrukcie nehnuteľnosti, ktorá bola financovaná z peňažných prostriedkov tiež v jeho výlučnom vlastníctve, ktoré nadobudol darovaním od svojej matky, a to vykonal za trvania BSM rekonštrukciu nehnuteľnosti v celkovej hodnote 17.250 eur, z toho z úveru z ČSOB 7.100 eur a z vlastných jemu patriacich finančných prostriedkov 10.150 eur, a to: v roku 2006 kúpeľňa na 1. poschodí (5.000 eur), v roku 2006 záhradný nábytok (400 eur), v roku 2007 plynový kotol (1.700 eur); na tieto veci boli použité finančné prostriedky z úveru z ČSOB. Ostávajúca rekonštrukcia, a to v roku 2010 - prístrešok (1.200 eur), kúpeľňa na 2. poschodí (600 eur), plot v záhrade (400 eur), zámkový chodník (550 eur) a sklad garáž (2.000 eur), tieto boli obstarané z jeho výlučných prostriedkov. Hodnota spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku patriaceho do BSM tak predstavuje 22.500 eur z ceny 45.000 eur, znížená o sumu 13.440,63 eura, ktoré mu darovala na úhradu hypotekárneho úveru jeho matka a ďalej zníženú o alikvotnú časť celkovej hodnoty rekonštrukcie financovanej z jeho vlastných výlučných prostriedkov vo výške 10.150 eur pripadajúci na spoluvlastnícky podiel 1/2 k celku, teda 5.075 eur, čo vo výsledku predstavuje 3.984,37 eura. Tvrdil, že žalobkyňa má voči nemu z titulu konečného vyporiadania nehnuteľností nárok na finančné vyporiadanie najviac vo výške 1/2 z uvedenej sumy, teda 1.992,19 eura. Pokiaľ sa týka hnutelných vecí, súhlasil zaradiť do masy BSM len: kuchynský stôl, televízor LG, traktor a šatník, všetky spolu v hodnote 1.250 eur, a teda má žalobkyňa z titulu konečného vyporiadania hnutelných vecí nárok najviac na 625 eur. Hnutelné veci – kuchynskú linku, koženú sedačku, chladničku, spáľňu a záhradný nábytok tvrdil, že nadobudol za finančné prostriedky získané darom od svojej matky, ďalšie hnutelné veci – obývacia stena a detská izba so stolíkom tvrdil, že nie sú súčasťou domu a bazén uvádzaný žalobkyňou tvrdil, že bol v roku 2017 z dôvodu nefunkčnosti rozobratý do základov, neexistuje a netvorí majetok patriaci do BSM. Uzavrel, že žalobkyňa má tak z titulu konečného vyporiadania BSM formou určenia jeho predmetu do výlučného vlastníctva žalovanému, nárok najviac na úhradu 2.617,19 eura.

Žalobkyňa vo vyjadrení – replike na vyjadrenie žalovaného zotrvala na zaradení všetkých ňou uvedených vecí ako vecí patriacich do BSM a trvala aj na ich zostatkových hodnotách. Argumentovala, že aj jej matka ich finančne podporovala, určite viac ako matka žalovaného. Pokiaľ išlo o využitie finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru poskytnutého ČSOB v roku 2005 nesúhlasila s tým, že by bola rekonštrukcia spoločnej nehnuteľnosti financovaná z tohto úveru, pretože prostriedky z úveru boli použité tak, že suma 9.958,17 eura (300.000 Sk) bola použitá na vyplatenie súrodencov žalovaného v roku 2005, o čom existuje dôkaz - záznam z Mestského úradu Biel.

Súd citujúc § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1,3 a § 150 Občianskeho zákonníka, nakoľko medzi stranami nedošlo po rozvode k dohode o vyporiadaní BSM, pristúpil k vyporiadaniu BSM podľa § 149 Občianskeho zákonníka. V prípade nehnuteľností, uzavrel, že sa strany zhodli, že do BSM patrí spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných katastrálnym odborom Okresného úradu Trebišov na LV č. XXX pre kat. úz. C., a to parc. č. 151 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 692 m² spolu s rodinným domom súpisné číslo XXX, parc. č. 152 - záhrady o výmere 108 m² a parc. č. 153 - záhrady o výmere 2708 m² v hodnote 26.000 eur, ktorá hodnota bola stranami ustálená vychádzajúc zo znaleckého posudku vyhotoveného znalcom Ing. Miroslavom Vaškom, ktorý stanovil cenu nehnuteľnosti vo výške 52.000 eur.

V prípade hnutelných vecí, uviedol súd, že sa strany zhodli, že do BSM patria: kuchynská linka v zostatkovej hodnote 500 eur, kuchynský stôl so stoličkami v zostatkovej hodnote 50 eur, čierna kožená sedačka v zostatkovej hodnote 900 eur, chladnička Samsung v zostatkovej hodnote 250 eur, televízor LG v zostatkovej hodnote 200 eur, obývacia stena v zostatkovej hodnote 100 eur, spáľňa v zostatkovej hodnote 150 eur, bazén 500 eur, záhradný nábytok v zostatkovej hodnote 200 eur, traktor v zostatkovej hodnote 1.000 eur a šatník v hodnote 170 eur, spolu v hodnote 4.020 eur. Pri určovaní hodnoty vecí patriacich do BSM vychádzal súd zo stavu vecí ku dňu zániku BSM, avšak z ich ceny ku dňu vyporiadania BSM. V zmysle tejto zásady súd z dôvodu, že v čase vyporiadania BSM už neexistoval

bazén a televízor LG, tieto hnutelné veci nezahrnul do masy BSM, keďže sa tieto vplyvom času a ich opotrebenia stali nepoužiteľnými. V prípade ďalších hnutelných vecí (s ktorých zaradením do BSM žalovaný nesúhlasil), a to kuchynskej linky (500 eur), čiernej koženej sedačky (900 eur), chladničky Samsung (250 eur), obývacej steny (100 eur), spálne (150 eur), záhradného nábytku (200 eur), spolu v hodnote 2.100 eur, ich súd zahrnul do masy BSM, nakoľko žalovaný v konaní nepreukázal, aby uvedené hnutelné veci boli získané darom od jeho matky. Súd dôvodil, že tvrdeniu žalovaného neuveril a mal ho za účelové. Konštatoval, že žalovaný okrem výpovede matky, ktorá vypovedala, že vždy, keď žalovaný za ňou prišiel s tým, že potrebuje finančné prostriedky, mu ich poskytla, nepreukázal, že by bol z finančných prostriedkov poskytnutých matkou zakúpil hnutelné veci, ktoré žalobkyňa označila ako hnutelné veci patriace do BSM. Ani z výpovede matky žalovaného nevyplývalo, aby finančné prostriedky, ktoré poskytla žalovanému, tento ich použil na zabezpečenie hnutelných vecí označených žalobkyňou a žalovaný iný dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia súdu nepredložil. Súd tak uzavrel, že ku dňu vyporiadania BSM predstavujú hnutelné veci patriace do BSM hodnotu 1.220 eur (kuchynský stôl so stoličkami – 50 eur, traktor – 1.000 eur a šatník – 170 eur) plus 2.100 eur (kuchynská linka – 500 eur, čieročierna kožená sedačka - 900 eur, chladnička Samsung 250 eur, obývacia stena - 100 eur, spáľňa - 150 eur, záhradný nábytok - 200 eur) spolu 3.320 eur.

Súd v ďalšom nemal pochybnosti o tom, čo nerozporovala ani jedna zo strán, že matka žalovaného poskytla peňažné prostriedky 13.440,63 eura na splatenie zostatku hypotekárneho úveru poskytnutého ČSOB obom stranám sporu vo výške 600.000 Sk zo dňa 7.9.2005, ktorú sumu žalovaný 12.3.2012 previedol na účet banky ako konečnú splátku úveru (predčasné splatenie úveru). Vyplývalo to z predloženého výpisu z účtu (č.l. 82), pričom tieto finančné prostriedky predstavujúce zostatkovú sumu úveru poskytnutého stranám sporu, mala matka žalovaného, uviedol súd, poskytnúť iba svojmu synovi, t.j. žalovanému. Súd toto tvrdenie považoval za nesporné.

Pokiaľ sa týka poskytnutého úveru 600.000 Sk, bol pôvodne poskytnutý Istrobankou (ktorej právnu nástupkyňou sa stala ČSOB) žalobkyňi a žalovanému na základe zmluvy o hypotekárnom úvere zo 7.9.2005. Z článku IV. odsek 1/ uzavretej zmluvy, „Účel hypotekárneho úveru“, mal súd preukázané, že Istrobanka poskytla hypotekárny úver ako dlhodobý úver na účel bankou presne vyšpecifikovaný a to: 1/ vyplatenie dedičstva a 2/ kúpu podielu rodinného domu súp. č. XXX na pozemku parc. č. 151 a pozemky parc. č. 151, 152, 153, všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. C.. Zo zhodných tvrdení sporových strán vyplývalo, že polovicu poskytnutého úveru, t.j. sumu 300.000 Sk použili na kúpu podielu rodinného domu, ktorého vlastníčkou bola matka žalovaného. Túto skutočnosť mal súd preukázanú aj z kúpnej zmluvy, ktorá bola uzavretá formou notárskej zápisnice z 29.7.2005 medzi sporovými stranami ako kupujúcimi na strane jednej a matkou žalovaného ako predávajúcou na strane druhej.

Spornou sa stalo použitie druhej polovice poskytnutého hypotekárneho úveru 300.000 Sk/9.958,17 eura, ohľadne použitia ktorej žalovaný tvrdil, že bola použitá na rekonštrukciu nehnuteľnosti, ktorá je predmetom BSM. Ustupujúcim dedičom, t.j. svojim dvom bratom, vo vzťahu ku ktorým mu bola na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. 17D/15/2005 z 23.6.2005 uložená povinnosť vyplatiť A. B. 150.000 Sk a H. B. 150.000 Sk do 31.12.2005, tvrdil žalovaný, že im tieto finančné prostriedky vyplatila jeho matka z finančných prostriedkov, ktoré patrili jej. Žalobkyňa tvrdila, že táto suma z úveru, 300.000 Sk bola použitá v súlade s účelom zmluvy o hypotekárnom úvere tak ako sa strany v zmluve dohodli, t.j. na vyplatenie dedičstva a za tým účelom strany sporu a bratia žalovaného boli na Obecnom úrade Biel, kde boli aj overené podpisy prítomných strán. Na základe vyžiadania súdom potvrdenia tejto skutočnosti, Obecný úrad Biel v správe z 10.3.2022 oznámil, že dokumenty z roku 2005 sa už v archíve obce nenachádzajú. Súd k týmto skutočnostiam vypočul svedkov a to matku žalovaného ako aj jeho bratov, z ktorých zhodne tak matka ako aj brat H. B. na otázku odkiaľ mala matka žalovaného finančné prostriedky 300.000 Sk, ktoré bratom žalovaného vyplatila, uviedli, že išlo o peniaze z pôžičky poskytnutej žalovanému ČSOB bankou. Súd poukázal na to, že žalovaný prvýkrát až vo vyjadrení z 27.7.2020, pričom žaloba bola podaná už 25.9.2018, tvrdil, že polovicu úveru z ČSOB, sumu 300.000 Sk/9.958,18 eura použil na rekonštrukciu domu. Do tej doby uvádzal, že na rekonštrukciu rodinného domu boli použité finančné prostriedky darované jeho matkou vo výške 10.150 eur a z peňazí z poskytnutého úveru ČSOB bol zakúpený záhradný nábytok, plynový kotel a rekonštrukcia kúpeľne na 1. poschodí. Poukázal na to, že aj matka žalovaného vo svojej prvej svedeckej výpovedi uviedla, že žalovanému poskytla finančné prostriedky na splatenie zostatku hypotekárneho úveru, čo medzi stranami ani nebolo sporné. Neuviedla však, aby finančné prostriedky z poskytnutého úveru stranám sporu, použila na vyplatenie ustupujúcim dedičom, t.j. bratom žalovaného. Toto uviedla až na pojednávaní 22.2.2022. Súd citujúc čl. 8 Civilného sporového poriadku a § 191 ods. 1 CSP uzavrel, pokiaľ sa týka finančných prostriedkov 300.000 Sk, že tak ako to vyplýva zo zmluvy o hypotekárnom úvere zo 7.9.2005 a osvedčenia o dedičstve z 23.6.2005, že tieto boli použité žalovaným na vyplatenie

spoluvlastníckeho podielu ustupujúcim dedičom, t.j. bratom žalovaného, každému po 150.000 Sk, t.z. že suma 300.000 Sk/9.958,17 eur, ktorá bola spoločným dlhom oboch manželov, bola použitá na získanie majetku do výlučného vlastníctva žalovaného. Súd preto tieto finančné prostriedky započítal na sumu 13.440,63 eura (sumu poskytnutú žalovanému jeho matkou na vyplatenie zostatku hypotekárneho úveru) a rozdiel 3.482,46 eura uviedol, že boli finančné prostriedky vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Súd uviedol, že žalovaný si počas manželstva zakúpil aj motorové vozidlo za finančné prostriedky, ktoré mu mala poskytnúť jeho matka a ktoré je teda jeho výlučným vlastníctvom, ktorú skutočnosť strany nerozporovali. Súd neuveril tvrdeniu žalovaného, že takmer všetky hnutelné veci s výnimkou štyroch, ktoré žalobkyňa uviedla v žalobe, že patria do BSM, boli zakúpené za finančné prostriedky, ktoré žalovanému poskytla jeho matka, prípadne boli darované výlučne matkou žalovaného a rovnako, že rekonštrukcia domu vo výške 10.150 eur bola vykonaná z výlučných prostriedkov žalovaného, ktoré mala rovnako darovať jeho matka a neskôr z úveru poskytnutého ČSOB bankou. Súd mal za to, že žalovaný v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno, jeho tvrdenia boli zmätočné a podľa názoru súdu aj účelové. Predložené doklady o výberoch hotovostí matkou žalovaného z 27.1.2012 nepreukazujú tvrdenia žalovaného, že mu matka poskytla finančné prostriedky na rekonštrukciu domu, ktorá podľa vyjadrení žalovaného mala byť vykonaná v rokoch 2006 až 2015. Súd rovnako pristúpil aj k finančným prostriedkom vo výške 5.000 eur, ktoré mala podľa tvrdení žalobkyne poskytnúť jej matka počas trvania manželstva jej - žalobkyni.

Pri vyporiadaní BSM súd vychádzal zo zásady rovnosti podielov oboch manželov a teda pri celkovej hodnote aktív patriacich do BSM v sume 26.000 eur (1/2 podiel na nehnuteľnosti) a 3.320 eur (hnuteľné veci), t. j. 29.320 eur, predstavuje hodnota podielu oboch strán sporu na zaniknutom BSM 14.660 eur. Pri vyporiadaní aktív žalovaný získal majetok v hodnote 29.320 eur a v konečnom vyporiadaní teda je povinný na vyrovnanie podielov uhradiť 14.660 eur.

Súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to keďže pri vyporiadaní vychádzal z rovnosti podielov strán sporu na spoločnom majetku mal za to, že pomer úspechu a neúspechu strán je rovnaký a preto považoval za spravodlivé to, aby každá zo strán znášala vynaložené trovy sama a rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalovaný a to proti všetkým jeho výrokom, ktoré odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, písm. f/ a písm. h/ CSP.

Napadol odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v odseku 40., v ktorom súd uviedol, že sa sporové strany 30.9.2021 zhodli, že do BSM patria hnutelné veci a to i/ kuchynská linka, ii/ kuchynský stôl so stoličkami, iii/ čierna kožená sedačka, iv/ chladnička Samsung, televízor LG, v/ obývacia stena, vi/ spáľňa, bazén, vii/ záhradný nábytok, viii/ traktor a ix/ šatník. Namietol voči tomu, že by sa bol niekedy stotožnil s takto ustálenou masou hnutelných vecí patriacich do BSM; konzistentne od prvého podania tvrdil, že masu BSM tvorí len kuchynský stôl a stoličky, televízor, traktor a šatník. Vo vzťahu k ostatným zmieneným veciam opakoval, že tieto boli nadobudnuté za peňažné prostriedky poskytnuté mu jeho matkou, čo mal aj za preukázané výpoveďou svojej matky, ktorá uviedla, že počas trvania manželstva mu poskytovala peňažné prostriedky.

Pokiaľ súd uzavrel, že tvrdenia žalovaného a jeho matky neboli preukázané, teda že žalovaný nepreukázal, aby z peňažných prostriedkov poskytnutých jeho matkou boli nadobudnuté hnutelné veci, ktoré manželia užívali, že potvrdenie o výbere peňažných prostriedkov matkou žalovaného neznamenujú, že tieto boli aj poskytnuté žalovanému, žalovaný poukázal na to, že práve na návrh žalobkyne, aby matka žalovaného predložila potvrdenia o výberoch peňažnej hotovosti, tieto boli predložené. Označil za prinajmenšom nespravodlivé, aby v jednom momente potvrdenie o výbere malo dostatočnú relevanciu a v druhom, po tom ako tvrdenia boli preukázané v celom rozsahu, sa neodôvodnene považovali za nedostatočné a účelové.

V súvislosti so zaradením súdom do masy BSM aj tých hnutelných vecí, pri ktorých on konzistentne opakoval, že tieto do masy BSM nepatria, namietol záver súdu, podľa ktorého „žalovaný nepreukázal, aby uvedené hnutelné veci boli získané darom od jeho matky“. Uviedol, že v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že by tieto hnutelné veci nadobúdali darom od matky, celý čas tvrdil a mal za to, že aj svedeckými výpoveďami preukázal, že matka mu darovala peniaze, za ktoré mohol neskôr tento hnutelný majetok zaobstaráť.

Mal za to, že ak súd požadoval od neho dôkaz o darovaní finančných prostriedkov mu jeho matkou, vytýkajúc pritom matke žalovaného, že si z opatrnosti pre prípad budúceho rozvodu manželstva nezabezpečila písomný dôkaz o poskytnutí peňažných prostriedkov, tvrdil, že ho zaťažil dôkazným bremenom, ktoré objektívne nemohol žiadnym spôsobom uniesť, súd požadoval nemožný dôkaz, ktorý objektívne nemal ako zabezpečiť. Argumentoval, že zaznamenávanie takýchto úkonov určite nie je

bežné a obvyklé v rodinných vzťahoch medzi matkou a synom, v danom čase nebol pre takéto konanie žiaden dôvod.

Namietal, že sa súd vôbec nevyporiadal so skutočnosťou, že žalobkyňa nikdy tvrdenia žalovaného a jeho matky o poskytnutí finančných prostriedkov kvalifikovane nepoprela a neuviedla, akým spôsobom mali byť zabezpečené peňažné prostriedky na úhradu nákladnejších položiek v rozpočte. Mal za to, že súd sa žiadnym spôsobom nevyporiadal s jeho argumentáciou o tom, že neexistuje iný alternatívny spôsob zaobstarania si huteľných vecí tvoriacich vybavenie domu ako ten, že peňažné prostriedky poskytla žalovanému jeho matka a žalovaný mohol toto vybavenie zaobstarat'. Argumentoval tým, že v čase keď mali sporové strany tento majetok nadobudnúť, boli manželmi len veľmi krátke obdobie, narodili sa im deti (2004, 2009) a bolo nesporné, že žalobkyňa v tomto období nebola zárobkovo činná, ale poberala príslušné príspevky.

Mal za to, že poskytnutie peňažných prostriedkov preukázal v plnom rozsahu tak, ako to s prihliadnutím na časové aspekty a bežnú prax darovania je možné, keďže: i/ poukázal na nemožnosť obstarania dostatku finančných prostriedkov zárobkovou činnosťou manželov a čiastočnú, medzi stranami nespornú, finančnú odkázanosť na matku žalovaného, ii/ matka žalovaného jasne uviedla, že mu peňažné prostriedky poskytovala, predložil potvrdenia o výberoch peňažných prostriedkov z účtu jeho matky a tiež sama žalobkyňa na pojednávaní 30.9.2021 priznala istú pomoc od jeho matky.

V ďalšom žalovaný poukázal na to, že požadoval v konaní, aby súd zohľadnil majetkové pomery k nehnuteľnosti: sporové strany spolu žili v nehnuteľnosti, z ktorej 1/2 patrila do BSM a ďalšia do výlučného vlastníctva žalovaného, nehnuteľnosť užívali obaja bez rozdielu v rovnakej miere, rovnako tak aj ich deti. Ak sa žalovaný rozhodol pre rekonštrukciu akejkoľvek časti domu, z jej výsledkov profitovala aj žalovaná, požadoval zohľadnenie tejto skutočnosti v rámci vyporiadania, a to najmä s ohľadom na výdavky, ktoré v súvislosti s rekonštrukciou znášal a ktoré požadoval zohľadniť v rámci konečného vyrovnania pri vyporiadaní BSM. Namietol, že sa súd vo vzťahu k tejto jeho argumentácii žiadnym spôsobom s ňou nevyporiadal, nezaujal k nej žiadne stanovisko.

Namietol, že do masy BSM súd osobitne zahrnul kuchynskú linku ako samostatnú huteľnú vec, a v rámci vyporiadania zohľadnil jej zostatkovú hodnotu 500 eur, pričom žalovaný už v podaní z 30.3.2022 uviedol, že kuchynská linka bola ohodnotená v rámci znaleckého posudku, z ktorého súd vychádzal pri určovaní hodnoty nehnuteľnosti a preto nie je dôvodné, aby ju mal zaplatiť dvakrát, raz v cene nehnuteľnosti a druhýkrát v cene huteľných vecí. Mal za to, že jeho povinnosť mala byť ponížená o hodnotu kuchynskej linky, pretože táto bola ohodnotená už v znaleckom posudku.

V súvislosti so závermi súdu v odseku 46. odôvodnenia rozsudku mal za potrebné poukázať na vývoj argumentácie týkajúcej sa výplaty ustupujúcich spoludedičov a to z dôvodu, že súd časové okolnosti výpovede jeho súrodencov a druhej výpovede jeho matky pripočítal na ťarchu jemu – žalovanému. Uviedol, že žalobkyňa až na pojednávaní 12.4.2022 namietla, že s argumentáciou týkajúcou sa výplaty hodnoty ustupujúcim spoludedičom prišiel až v priebehu konania a dodala, že už v žalobe bola táto okolnosť uvádzaná. Žalobkyňa sa pritom v žalobe vôbec neznamenila o žiadnej pohľadávke voči žalovanému titulom použitia prostriedkov patriacich do BSM na obstaranie majetku vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Bol to on, ktorý ako prvý vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nadobudnutie nehnuteľnosti a jej rekonštrukcia boli financované prostredníctvom hypotekárneho úveru. Až na základe toho žalobkyňa vo vyjadrení z 15.1.2019 tvrdila, že časť hypotekárneho úveru bola použitá na výplatu dedičov (majetok patriaci do výlučného vlastníctva žalovaného). V tomto podaní však nepožadovala žiadnu náhradovú pohľadávku a trvala na tom, aby súd rozhodol tak, ako to navrhla v žalobe. Poukázal na to, že žalobkyňa stále žiadala súd, aby rozhodol tak, ako to bolo uvedené v žalobe a on – žalovaný sa k úveru vyjadril tak, že bol použitý na rekonštrukciu nehnuteľnosti.

Poukázal na to, že súd v odôvodnení za okolnosť svedčiacu v neprospech tvrdenia o použití finančných prostriedkov na výplatu ustupujúcim spoludedičom považoval to, že jeho matka o tejto skutočnosti nevypovedala na pojednávaní 13.2.2020. Predmetom výsluchu jeho matky 13.2.2020 však boli okolnosti týkajúce sa poskytovania finančných prostriedkov žalovanému a okolnosti splatenia úveru matkou žalovaného. Nikto sa matky nedotazoval na peňažné prostriedky z hypotekárneho úveru a výplatu spoludedičov, pretože ani dva roky po podaní žaloby žalobkyňa nepožadovala žiadnu náhradu, a teda nebol na takéto otázky najmenší dôvod.

Prvá požiadavka žalobkyne na započítanie sumy, ktorá mala byť podľa nej použitá na vyplatenie ustupujúcim spoludedičom, sa objavila až v podaní z 9.8.2021, teda takmer tri roky po podaní žaloby a po výsluchu matky žalovaného. Keďže žalobkyňa nepožadovala žiadne započítanie tejto pohľadávky až do 9.8.2021, ale zotrvala na svojom návrhu v podanej žalobe, považoval žalovaný túto skutočnosť za nespornú a pre žalobkyňu nepodstatnú, a preto nebol objektívny dôvod pýtať sa matky žalovaného na okolnosti týkajúce sa výplaty spoludedičov a ani inak sa k tejto otázke vyjadrovať. Až na pojednávaní

30.9.2021 došlo k zaobreraniu sa a prejednaniu aj toku finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa neuvádzala nič o výplate ustupujúcich spoludedičov v podanej žalobe, ako preukázateľne nesprávne konštatoval súd v zhode s ňou, napriek tomu žalovaný už v prvom vyjadrení k žalobe uviedol, že z prostriedkov úveru z ČSOB uhradil rekonštrukciu nehnuteľnosti, teda už z tohto jeho podania – vyjadrenia vyplýva, že peňažné prostriedky neboli vyplatené súrodencom, žalobkyňa jeho tvrdenia nepoprela, opakovane zotrvala na svojom pôvodnom návrhu a nedožadovala sa žiadnej náhrady, až po viac ako troch ďalších úkonoch v podaní z 9.8.2021 prvýkrát uviedla, že náhradu požaduje, na pojednávaní 30.9.2021 žalobkyňa dokonca priznala, že časť peňažných prostriedkov určených na výplatu, bola použitá na rekonštrukciu; ako reakciu na novú doposiaľ neprezentovanú požiadavku žalobkyne, zaujal stanovisko a navrhol výsluch svedkov, ktorých sa tieto okolnosti týkajú.

Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam vyplývajúcim zo spisu, o ktorých súd nepochybne mal vedomosť, sled udalostí nezapríčinených žalovaným, ale výlučne žalobkyňou, vyhodnotil v jeho neprospech. Výpovede svedkov označil za účelové (s ohľadom na časové súvislosti a spriaznenosť medzi ním a svedkami) a z toho dôvodu im neprisobil žiadnu relevanciu, absolútne nezohľadnil, že až do 9.8.2021 išlo o nespornú skutočnosť, potvrdenú dokonca samotnou žalobkyňou na pojednávaní 30.9.2021. Postup súdu v tejto časti tak mal za zjavne arbitrárny a absolútne svojvoľný. Ak chce súd konštatovať účelovosť výpovede, musí uviesť konkrétne okolnosti, ktoré ho k tomuto záveru viedli. Samotná spriaznenosť osôb nevypovedá nič o účelovosti výpovede.

Poukázuc na odsek 49. odôvodnenia rozsudku a citujúc z neho, spochybnil záver súdu ako taký, ktorý z účelu vyjadreného v zmluve vyvodzuje reálny tok finančných prostriedkov a ešte aj v rozpore so samotným obsahom zmluvy. Zmluva o hypotekárnom úvere jednoznačne uvádza, že ide o refundáciu za prostriedky poskytnuté spoludedičom a bola žalovanému poskytnutá na jeho účet. Zo zmluvy vyplýva, že peniaze boli refundáciou a banka ich posielala žalovanému. Namietal, že ak mal súd záujem vyvodzovať skutočný sled udalostí na základe zmluvy, mal byť dôslednejší a pripísať obsahu zmluvy význam, ktorý z nej aj skutočne vyplýval. Poukázal na to, že ustupujúci spoludedičia jednoznačne uviedli, že peniaze im nevyplatil žalovaný, ale jeho matka, ktorá ich vybrala z banky a tieto peniaze rozdelila synom. V tejto súvislosti žalovaný v odvolaní zároveň poukázal na vyjadrenie právnej zástupkyne žalobkyne citujúc že: „... časť finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru bola použitá na vyplatenie súrodencov, ale nepatrná menšia časť bola použitá na zhodnotenie spoločnej nehnuteľnosti. My sme nerozporovali nikdy, že matka dala žalovanému finančné prostriedky na predčasné splatenie úveru. Aj sme boli ochotní sa dohodnúť a uznávame, že z výlučných prostriedkov žalovaný investoval 5.000 eur do spoločnej nehnuteľnosti.“ Z tejto citácie žalovaný vyvodil, že žalobkyňa uznala, že časť finančných prostriedkov z úveru bola použitá na zhodnotenie nehnuteľnosti, z čoho zákonite vyplýva, že peňažné prostriedky z úveru neboli vyplatené ustupujúcim spoludedičom, ale ich prijal žalovaný. Zároveň uznala, že časť peňažných prostriedkov vo výške 5.000 eur bola použitá na investíciu do spoločnej nehnuteľnosti. Vytkol súdu, že pri svojom rozhodovaní opomenul vziať do úvahy tieto rozhodné tvrdenia žalobkyne, z ktorých jednoznačne vyplýva, že si žalobkyňa bola vedomá toho, že peniaze z hypotekárneho úveru, inak určené na výplatu ustupujúcim spoludedičom, boli poukázané na účet žalovaného a zároveň uznala, že z týchto peňazí sa uskutočňovali úhrady rekonštrukcie. Mal za to, že toto uznanie narúša dôveryhodnosť žalobkyne v jej tvrdeniach, keď sa na jednej strane dožaduje započítania pohľadávky v celej výške 9.950 eur vo svoj prospech a na druhej strane pritom uznáva, že nie celá suma išla na výplatu ustupujúcim spoludedičom, ale že 5.000 eur bolo použitých na investíciu do nehnuteľnosti.

Napokon žalovaný namietol, že opakovane dožadoval súd, aby mu z pojednávania z 22.2.2022 zaslal zápisnicu, pričom do posledného dňa lehoty na podanie odvolania mu zápisnica doručená nebola a rovnako mu nebolo poskytnuté ani stanovisko k dôvodom odmietnutia jej zaslania, pričom zápisnica sa nenachádza ani v elektronickom súdnom spise, a tak nemal možnosť kontroly a overenia si správnosti zápisu obsahu pojednávania, čo mal za porušenie jeho procesných práv.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ku dňu jeho zániku patria nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 1/2 k celku, nachádzajúce sa v katastrálnom území C., evidované na LV č. XXX, vedeného katastrálnym odborom OÚ Trebišov (rodinný dom súp. č. XXX a parcely č. 151, 152 a 153) a hnuťelné veci – kuchynský stôl, televízor LG, traktor a šatník 2-krát. Navrhol, aby prikázal do jeho výlučného vlastníctva nehnuteľnosti ako i hnuťelné veci s tým, že uloží mu povinnosť zaplatiť žalobkyňi na vyrovnanie hodnoty podielov z titulu konečného vyporiadania BSM 1.814,69 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pre prípad, ak by súd nemal splnené podmienky na zmenu rozhodnutia, navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení na odvolanie žalovaného uviedla, že žalovaný v podanom odvolaní argumentuje zmätočne a účelovo, v priebehu celého konania menil hodnotu vyporiadacieho podielu, k zaplateniu ktorého žalobkyni má byť zaviazaný, snažil sa poukazovať na to, že všetko čo ako manželia so žalobkyňou nadobudli, bolo financované výlučne jeho matkou. Jeho tvrdenia však trpia neunesením dôkazného bremena a dôkazná núdza sa prejavila v rozhodnutí súdu, ktoré žalovaný odvolaním napadol. Poukázala na to, že pri napádaní nesprávnosti odôvodnenia súdu argumentuje žalovaný/odvolateľ arbitrárnym postupom a svojvoľným rozhodnutím súdu, zámerne opomenúc okolnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo, najmä z dodatočného výsluchu jeho matky a jeho súrodencov, ktorí nevyvrátili tvrdenia žalobkyne najmä ohľadom spornej zmluvy o hypotekárnom úvere a o použití finančných prostriedkov z nej. Uviedla, že v podaní zo 17.1.2019 sa prvýkrát zmienila ohľadne použitia finančných prostriedkov z úveru, a preto označila za zavádzajúcu argumentáciu žalovaného, že síce nepožadovala žiadne náhradové pohľadávky a o výplate ustupujúcim spoludedičom sa sporové strany nezmieňovali, čo však neznamená, že bol zachovaný nejaký status quo, pretože na týchto pojednávaniach sa prejednávali hnutelné veci. Žalobkyňa stále trvala na svojich prednesoch a vyjadreniach a žiadala rozhodnúť v zmysle žalobného petitu.

Mala za to, že argumentácia žalovaného ohľadom použitia prostriedkov zo zmluvy o hypotekárnom úvere bola súdom prvej inštancie správne vyhodnotená ako účelová a zmätočná, pretože žalovaný ako je to zrejme zo zápisníc o priebehu pojednávanií, stále menil svoje tvrdenia ohľadne použitia týchto prostriedkov, sám sa zamotal do svojich zavádzajúcich tvrdení, na čo súd neopomenul prihliadnúť. Aj námietky žalovaného v tejto súvislosti v odvolaní označila, že sú bez podstatného právneho významu, pretože sa súd jasne a logicky správne s touto položkou vypořiadal.

V súvislosti s použitím finančných prostriedkov z úveru označila za mylnú konštatáciu žalovaného, že banka poskytnutou sumou z titulu refundácie nákladov dedeného podielu 300.000 eur (správne slovenských korún – poznámka odvolacieho súdu) nahradila už raz vynaložené prostriedky a najmä vôbec nepreukázala, odkiaľ, kedy a koľko prostriedkov by údajne pred čerpaním úveru zaplatili manželia jeho matke a súrodencom za dedený podiel predtým, než mu na to banka poskytla prostriedky.

Mala za podstatné, že súd neopomenul a riadne zhodnotil obsah zmluvy, najmä, že žiadosť o poskytnutie úveru bola z 27.7.2005, notárska zápisnica N 324/2005 bola spísaná 29.7.2005 a zmluva o hypotekárnom úvere bola uzavretá 7.9.2005 s tým, že ustupujúcim dedičom mali byť vyplatené finančné prostriedky do konca roka 2005. Mala za logické, že práve osvedčenie o dedičstve slúžilo ako podklad – titul pre banku na poskytnutie týchto prostriedkov žalovanému na vyplatenie podielu ustupujúcim dedičom.

Pokiaľ sa týka peňažných darov matky žalovaného zotrvala žalobkyňa na tom, že nespochybňuje dary I. B. v podobe finančných prostriedkov, a to 13.440,63 eura, darovaných za účelom splatenia hypotekárneho úveru, poukázuc na to, že žalovaný mal záujem hypotekárny úver splatiť z týchto prostriedkov, nakoľko finančné prostriedky z hypotekárneho úveru boli použité vo výške 300.000 Sk/9.958,17 eura na vyplatenie jeho súrodencov a ohľadne týchto finančných prostriedkov je nevyhnutné aplikovať ust. § 150 druhá veta Občianskeho zákonníka. Zo zvyšných darovaných prostriedkov nebolo nič použité na účely BSM, najmä, keď žalovaný nerozporuje, že si zakúpil motorové vozidlo, ktoré nie je predmetom BSM, práve z peňazí od matky. Spochybnila, resp. uviedla, že nevie, na akom základe žalovaný dospel k záveru o tom, že mu jeho matka darovala 40.000 eur, keďže ani ona sama nevedela uviesť presnú sumu.

Pokiaľ sa týka použitia finančných prostriedkov z predmetného úveru, zotrvala na tom, že z časti úveru boli vyplatení súrodenci žalovaného ako ustupujúci dedičia, čo sa musí posúdiť podľa § 150 veta druhá Občianskeho zákonníka, pretože túto sumu žalovaný použil zo spoločného hypotekárneho úveru na svoj výlučný majetok.

Nesúhlasila ani s tvrdením žalobcu, že väčšinu vecí manželia nadobudli z peňažných prostriedkov, ktoré darovala matka žalovaného výlučne jemu a trvala na tom, že finančné prostriedky použité na zadováženie týchto hnutelných vecí boli prostriedkami spoločnými.

Pokiaľ žalovaný namietal voči nezohľadneniu ním predložených listinných dôkazov, potvrdení z banky, súhlasila so záverom súdu, že nie sú potvrdením o tom, že mu ich matka reálne odovzdala a že tieto prostriedky použil na účely BSM.

Uviedla tiež, že žalovaný nepreukázal, že by investoval z výlučných prostriedkov do spoločnej nehnuteľnosti 10.150 eur, a preto spochybnila aj ním vyčíslenú hodnotu 5.075 eur, ktorá má byť predmetom vypořiadania. Nepreukázal konkrétne, aké investície realizoval, ani konkrétne dôkazy o nich. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

5. Na vyjadrenie žalobkyne reagoval žalovaný/odvolateľ podaním z 12.8.2022. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou, vzhľadom na ich zavádzajúci charakter, mal za potrebné korigovať.

Mal za to, že žalobkyňa v podanom vyjadrení nijako nezareagovala na deväť konkrétnych skutkových a právnych okolností, na ktoré poukazoval v podanom odvolaní a ani po ich opätovnom zdôraznení žalobkyňa neposkytla náležitú reakciu.

Argumentoval, že k neuneseniu dôkazného bremena sa dôsledne vyjadril a poukázal na množstvo okolností, z ktorých je zrejmé, že súd prenášal dôkazné bremeno bez opory v zásadách dokazovania, bez opory v logickom slede, opomenul vyhodnocovať skutkové tvrdenia v nadväznosti na § 151 ods. 2 CSP a vystaval rozhodnutie na kvalifikovane nepopretých a nepreukázaných tvrdeniach žalobkyne a navyše vyžadoval neprípustné dôkazy od matky žalovaného.

Zotrval na odvolacom návrhu tak, ako tento formuloval v podanom odvolaní.

6. Žiadne ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní neboli podané.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací na základe odvolania podaného včas žalovaným ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 – 358 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podaného odvolania a viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi (§ 379 a § 380 CSP), ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario), pričom po preskúmaní rozsudku dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a preto rozsudok v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Predmetom konania bolo vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov – žalobkyne a žalovaného. Žalovaný/odvolateľ odvolaním napadol všetky výroky rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a to určil, ktoré veci doň ku dňu jeho zániku patria, prikázal tieto veci všetky do výlučného vlastníctva žalobcovi a zaviazal ho z titulu vyporiadania zaplatiť žalobkyni 14.660 eur, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, a h/ CSP.

9. V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (v ďalšom aj „BSM“) súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, a to ani pokiaľ ide o rozsah tohto spoluvlastníctva, ani pokiaľ ide o spôsob jeho vyporiadania. Pri vyporiadaní BSM vo všeobecnosti by mali byť medzi strany rozdelené veci v pomere zodpovedajúcom veľkosti podielov. Vždy je potrebné dbať na to, aby stranám bolo zrejmé, z čoho súd pri rozhodovaní vychádzal a ktoré veci a práva podľa zistenia súdu patria do BSM.

Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemá len kvalitatívnu stránku, t.j. usporiadanie vlastníctva k jednotlivým veciam, ale aj kvantitatívnu stránku, pri ktorej ide o hodnotové podiely. Pri vyporiadaní je preto veľmi dôležité správne určiť ceny jednotlivých vecí i hodnotu celého majetku.

Pri určení ceny vecí na účely vyporiadania BSM je potrebné vychádzať z ceny v čase vyporiadania, avšak zo stavu vecí v čase zániku BSM. Ak cenu vecí nemožno ustáliť zhodným vyjadrením sporových strán a ak rozhodnutie o určení ceny vecí závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, určí sa cena znaleckým dokazovaním.

10. Z § 150 Obč. zák. pre vykonanie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplývajú tieto základné zásady:

a/ podiely oboch manželov sú rovnaké (princíp parity); z tejto zásady zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom (napr. s prihliadnutím na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a podobne),

b/ každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok a je povinný uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený (samostatný) majetok.

Pri určení výšky náhrady toho, čo každý z manželov zo svojho vynaložil na spoločný majetok, sa prihliadne na zníženú (redukovanú) hodnotu veci (napr. v dôsledku jej spoločného užívania) pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva. Pre posúdenie výšky náhrady toho, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na oddelený majetok jedného z nich (a naopak), nie je rozhodujúce, o akú sumu sa jeho majetok investíciami zhodnotil, ale to, aká suma sa na tento účel skutočne vynaložila z ich spoločných prostriedkov.

11. Ak v konaní o vyporiadanie niektorá zo strán tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto svoje tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje tú stranu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania

nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Rovnako tak dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jej oddeleného majetku.

12. Odvolateľ namietal proti mase hnuiteľných vecí patriacich do BSM tak, ako bola táto ustálená súdom prvej inštancie a nesúhlasil s odôvodnením rozsudku v odseku 40., v zmysle ktorého sa sporové strany dňa 30.9.2021 zhodli, že do BSM patria hnuiteľné veci - kuchynská linka, kuchynský stôl so stoličkami, čierna kožená sedačka, chladnička Samsung, televízor LG, obývacia stena, spáľňa, bazén, záhradný nábytok, traktor a šatník. Namietal v tej súvislosti, že sa nikdy v tomto zmysle (že by predmetné hnuiteľné veci patrili do BSM) nevyjadril, súhlasil len so zaradením do BSM štyroch vecí: kuchynského stola so stoličkami, televízora LG, traktora a šatníka a ostatné veci, konzistentne tvrdil, že boli nadobudnuté za peniaze, ktoré mu poskytla jeho matka. Mal to za preukázané jej výpoveďou, keď matka ako svedkyňa vypovedala, že počas trvania manželstva podporovala žalovaného finančnými prostriedkami.

13. Preskúmaním obsahu spisu, osobitne oboznámením sa s obsahom Zápisnice z pojednávania z 30.9.2021, odvolací súd zistil a dospel k záveru, že námietky žalovaného týkajúce sa ustálenia masy hnuiteľných vecí patriacich do BSM sú neopodstatnené. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že na pojednávaní došlo medzi stranami k ustáleniu zostatkovej hodnoty jednotlivých hnuiteľných vecí, aj tých, pri ktorých žalovaný trval na tom, že nepatria do BSM, lebo boli nadobudnuté za finančné prostriedky poskytnuté/darované mu jeho matkou. Žalobkyňa so žalovaným nesúhlasila a namietala voči jeho tvrdeniu, že by všetky ďalšie hnuiteľné veci (okrem štyroch) boli zakúpené za finančné prostriedky od matky žalovaného. Súd v súvislosti s ustálením masy BSM pri protichodných tvrdeniach žalobkyne a žalovaného uzavrel, že nemal tvrdenia žalovaného preukázané. Žalovaný v odvolaní namietol tento záver súdu, poukazujúc na potvrdenia o výberoch peňažných prostriedkov matkou žalovaného, ktoré mal za dôkaz poskytnutia finančných prostriedkov, argumentoval, že takéto potvrdenie predložil na návrh/požiadavku žalobkyne a po ich predložení súd napriek tomu uzavrel, že nebolo preukázané, že skutočne tieto finančné prostriedky aj boli poskytnuté matkou žalovanému.

14. Odvolací súd má za to, že je záver súdu prvej inštancie správny a dôvodný. V kontexte rozdielnych tvrdení žalobkyne a žalovaného o nadobudnutí hnuiteľných vecí, potvrdenia o výberoch finančných prostriedkov matky žalovaného z účtu nepreukazujú to, že tieto boli poskytnuté/darované žalovanému a následne za ne boli nadobudnuté hnuiteľné veci. Žalovaný/odvolateľ napadol myšlienkový postup súdu, ktorý dospel k záveru, že žalovaný svoje tvrdenia nepreukázal. Mal za to, že ho súd (aj jeho matku) zaťažil dôkazným bremenom, ktoré objektívne nemohol žiadnym spôsobom uniesť, to znamená, že súd od neho požadoval nemožný dôkaz, ktorý objektívne nemal ako zabezpečiť. Tieto námietky žalovaného, tvrdiaceho dokonca, že ide o probatio diabolica, sú neopodstatnené a nesprávne. V prvom rade je potrebné si uvedomiť, že prioritne všetky veci, ktoré môžu byť predmetom vlastníctva a boli nadobudnuté niektorým z manželov za trvania manželstva patria do bezpodielového spoluvlastníctva. Ak niektorý z manželov, ako v danom prípade žalovaný, tvrdí opak, dôkazné bremeno, že je to tak, ako tvrdí, že platí opak a veci nepatria do BSM, zaťažuje tohto manžela, a to aj preto, lebo pri preukázaní tvrdenej skutočnosti by mal osoch z preukázaného. Nemožno chcieť od žalobkyne a zaťažovať žalobkyňu dôkazným bremenom, že veci ňou označené, nadobudnuté za trvania manželstva (žalovaný netvrdil, že by neboli nadobudnuté za trvania manželstva) patria do BSM. Patria tam už len preto, že boli nadobudnuté počas manželstva, a keďže žalovaný opak nepreukázal, pretože preukázanie výberov finančných prostriedkov jeho matkou neznamena, že z účtu vybraté finančné prostriedky boli darované žalovanému a to ani s spojitosti so svedeckou výpoveďou jeho matky o ich darovaní (keďže ide o svedeckú výpoveď žalovanému blízkej osoby a teda majúcej záujem na jeho úspechu), predmetné označené veci súd dôvodne zaradil do masy hnuiteľných vecí patriacich do BSM. Ani ďalšia argumentácia žalovaného, že sporové strany ako manželia preukázateľne nemohli nadobudnúť do BSM hnuiteľné veci, ktorých obstarávacia hodnota presahuje sumu niekoľkých tisíc eur, nie je spôsobilá záver súdu prvej inštancie čo i len spochybniť. Žalovaný totiž argumentuje len všeobecne, bez konkrétností (a ich preukázania) – neuvádza aká bola obstarávacia cena hnuiteľných vecí nadobudnutých do BSM, aké boli príjmové a výdavkové pomery manželov, aké boli časové súvislosti, atď., len z ktorých konkrétností by prichádzalo do úvahy vyvodiť/urobiť záver, akého sa domáha, že veci za takých okolností mohli byť nadobudnuté len z peňazí, ktoré jemu darovala jeho matka.

Odvolací súd uzatvára, pokiaľ sa týka námietok žalovaného proti záverom súdu prvej inštancie o zaradení konkrétnych hnuiteľných vecí do BSM a ustálení ich zostatkovej hodnoty, že ide o námietky nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napádaných záverov súdu prvej inštancie.

15. Bez opodstatnenia je i ďalšia námietka v odvolaní žalovaného, keď napáda, že súd nezaujal žiadne stanovisko k jeho požiadavke, aby súd zohľadnil majetkové pomery k nehnuteľnosti, keď sporové strany spolu žili v nehnuteľnosti, z ktorej 1/2 patrila do BSM a ďalšia 1/2 patrila do jeho výlučného vlastníctva, pričom nehnuteľnosť užívali obaja bez rozdielu a v rovnakej miere ako aj ich deti. Námietka žalovaného je opäť len všeobecná, žalovaný neuviedol žiaden svoj návrh ako mal súd v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov prihliadnuť na uvedené majetkové pomery. Zrejme to nemal premyslené/nevedel ani sám žalovaný, keďže to neuviedol ani vo svojom návrhu - vo vyjadrení z 31.3.2022, v ktorom požiadavku na zohľadnenie si uplatnil, a ani v odvolaní. Odvolací súd má za to, že žalovaný opomenul vziať do úvahy, že v prípade poukazovania na to, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí len podiel v rozsahu 1/2 nehnuteľnosti a ďalší spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1/2 patrí do jeho výlučného vlastníctva, ide o vzťahy z podielového spoluvlastníctva, riešenie ktorých nepatrí do tohto konania.

16. Za dôvodnú je potrebné považovať námietku žalovaného v súvislosti s kuchynskou linkou, keď súd kuchynskú linku vyporiadal ako samostatnú huteľnú vec zohľadniac pri vyporiadaní jej zostatkovú hodnotu 500 eur, pritom však kuchynská linka bola ohodnotená ako súčasť nehnuteľnosti – rodinného domu v znaleckom posudku. Správne preto žalovaný namietal, že hodnota kuchynskej linky tak bola zohľadnená dvakrát, jedenkrát ako samostatnej veci a druhýkrát ako súčasť hodnoty rodinného domu. Preto v novom rozhodnutí súd prvej inštancie toto pochybenie odstráni, a to tak, že kuchynskú linku nebude posudzovať ako samostatnú huteľnú vec patriacu do BSM.

17. Napokon žalovaný/odvolateľ sa nestotožnil s postupom súdu, ktorý pokiaľ išlo o použitie časti finančných prostriedkov vo výške 300.000,- Sk/9.958,17 eura pochádzajúcich zo spoločne žalobkyňou a žalovaným čerpaného hypotekárneho úveru (600.000 Sk/19.916.35 eura), vychádzajúc pritom z dohodnutého účelového použitia tejto časti hypotekárneho úveru na výplatu dedičského podielu ustupujúcim dedičom, vyhodnotil, že bola táto suma použitá na získanie majetku do výlučného vlastníctva žalovaného.

Súd v odôvodnení rozsudku následne uviedol, že: „tieto finančné prostriedky započítal na sumu 13.440,63 eura poskytnutú matkou žalovaného žalovanému na vyplatenie zostatku hypotekárneho úveru a rozdiel 3.482,46 eura boli finančné prostriedky vo výlučnom vlastníctva žalovaného“.

18. V súvislosti s vyššie uvedeným žalovaný namietol, že súd vyvodil reálny tok finančných prostriedkov z účelu vyjadreného v zmluve a navyše aj nedôsledne a výpovede svedkov – matky žalovaného a jeho bratov vyhodnotil ako účelové. Odvolací súd má za to, že úvahy súdu prvej inštancie sú založené, resp. zohľadňujú rozloženie dôkazného bremena, ktoré dôkazné bremeno ak žalovaný tvrdil, že použil finančné prostriedky nie dohodnutým spôsobom na výplatu ustupujúcim spoludedičom, ale na rekonštrukciu nehnuteľnosti, mal svoje tvrdenie, s ktorým žalobkyňa nesúhlasila, preukázať. Nemožno súhlasiť so žalovaným, že žiaden iný alternatívny spôsob preukazovania skutkového deja (že finančnú náhradu ustupujúcim spoludedičom namiesto povinného žalovaného vyplatila jeho matka), než výpovede zúčastnených osôb (v danom prípade jeho matky a bratov), ktorých sa dej týka, neexistuje. Ako to vyplýva z vyššie uvedeného, potrebné je preukázať použitie finančných prostriedkov 300.000,- Sk/9.958,17 eura na rekonštrukciu nehnuteľnosti, ktoré dôkazné bremeno zaťažuje žalovaného. Odvolací súd v súvislostiach danej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie rôznorodým a v priebehu konania i meneným tvrdeniam sporových strán ohľadne rekonštrukcie nehnuteľnosti a jej financovania nevenoval patričnú pozornosť, nezisťoval pravdivosť, resp. nepravdivosť jednotlivých tvrdení (ktoré, niekedy i v rámci len tvrdení žalobkyne, resp. žalovaného si odporovali) a nevyhodnotil tieto tvrdenia majúce význam pre vyporiadanie BSM.

19. Správne žalovaný poukázal v odvolaní na to, že samotná žalobkyňa na pojednávaní 30.9.2021 uviedla: „...časť finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru bola použitá na vyplatenie súrodencov, ale nepatrná menšia časť bola použitá na zhodnotenie spoločnej nehnuteľnosti ... a uznávame, že z výlučných prostriedkov žalovaný investoval 5.000 eur do spoločnej nehnuteľnosti“. Je evidentné, že žalobkyňa sa vyjadrila o zhodnotení spoločnej nehnuteľnosti tak z časti finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru ale i z výlučných finančných prostriedkov žalovaného vo výške 5.000 eur. Preto nie opodstatnený záver žalovaného, ktorý vyvodil z citovaného vyjadrenia žalobkyne, a to že „finančné prostriedky z úveru vychádzajúc z citovaného tvrdenia žalobkyne, neboli vyplatené ustupujúcim dedičom, ale prijal ich žalovaný“. Odvolací súd podotýka, že ak žalobkyňa sa vyjadrovala

o výlučných finančných prostriedkoch žalovaného (o sume 5.000 eur) investovaných do spoločnej nehnuteľnosti, nemohlo ísť o finančné prostriedky z hypotekárneho úveru, ktorý úver bol poskytnutý spoločne obom manželom, a teda financie z úveru boli spoločnými finančnými prostriedkami. Žalovaný prehliadol, že v predmetnom vyjadrení žalobkyne ide len o neurčitú sumu - nepatrnú časť finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru, ktoré boli použité na zhodnotenie nehnuteľnosti. Odvolací súd však dáva do pozornosti i ďalšie vyjadrenie žalovanej, ktoré ale žalovaný nespomenul, aj keď ho žalobkyňa uviedla na tom istom pojednávaní: „Hodnota 3.482,46 eura je hodnotou, ktorá bola reálne z hypotekárneho úveru použitá na zhodnotenie podielu spoločnej nehnuteľnosti...“ (č.l. 264).

20. Uvedené vyjadrenia vážne spochybňujú a narušajú závery súdu o použití druhej časti finančných prostriedkov z úveru vo výške 300.000,- Sk/9.958,17 eura na výplatu ustupujúcim dedičom. Použitie na tento účel (výplatu) potom za takých okolností mohli byť len do výšky 6.475,71 eura (9.958,17 eura - 3.482,46 eura), sumy nepoužitej na „zhodnotenie spoločnej nehnuteľnosti“.

21. Bude preto potrebné, aby sa súd predmetnými vyjadreniami žalobkyne zaoberal, prihliadol na ne a vyhodnotil ich vplyv na vyporiadanie BSM, pretože bezpochyby význam pri vyporiadaní majú. Preto po vrátení veci súd prvej inštancie bude venovať pozornosť otázke použitia druhej časti finančných prostriedkov z hypotekárneho úveru. Ak boli tieto použité na vyplatenie ustupujúcich dedičov, potom by išlo o použitie spoločných finančných prostriedkov na nadobudnutie výlučného majetku žalovaného, a teda žalovaný by bol povinný takto použité finančné prostriedky vrátiť späť do BSM. Podobne, ak spoločné finančné prostriedky (3.482,46 eura) boli použité na rekonštrukciu rodinného domu, vzhľadom na spoluvlastnícky režim rekonštruovaného rodinného domu a vždy len ideálne podiely podielových spoločníkov, žalovaný ako výlučný podielový spoluvlastník 1/2 rodinného domu by mal 1/2 zo sumy 3.482,46 eura, t.j. zo spoločných financií použitých na jeho výlučný majetok, vrátiť do BSM. Taktiež bude potrebné obdobne vyhodnotiť použitie výlučných financií žalovaného vo výške 5.000 eur na spoločný majetok, t.z. zohľadniť oprávnenie žalovaného požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok – spoluvlastnícky podiel na rodinnom dome v rozsahu 1 patriaci do BSM. Opomenúť nemožno ani poskytnutie/darovanie sumy 13.440 eur žalovanému jeho matkou, určenej na predčasné splatenie zostatku hypotekárneho úveru, spoločného dlhu manželov, ktorú skutočnosť žalobkyňa nepopierala, že by to tak nebolo. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v tej súvislosti (citované vyššie, v odseku 18.) bolo však bez zohľadnenia predmetných vyjadrení žalobkyne jednak predčasné (keďže žalobkyňa v konaní pripustila, že časť hypotekárneho úveru/určená na výplatu ustupujúcich dedičov bola použitá nie v súlade s jeho účelovým určením), ale ani nie správne. Súd totiž pri úvahe o započítaní sumy 13.440,63 eura ako pohľadávky žalovaného voči spoločnému majetku a sumy 9.958,17 eura ako záväzku žalovaného voči spoločnému majetku, opomenul a nezohľadnil, že započítanie prevyšujúci zostatok 3.482,46 eura (13.440,63-9.958,17) zostal pohľadávkou žalovaného voči spoločnému majetku, o ktorú sumu sa mala znížiť hodnota súdom zistených aktív BSM 29.320 eur a až z takto vypočítanej sumy aktív (29.320 – 3.482,46) mohol súd zistiť pri uplatnenej rovnosti podielov oboch manželov, hodnotu podielu každého z manželov na BSM.

Len po zohľadnení všetkého vyššieuvedeného, uvádzaných vyjadrení žalobkyne a ich vyhodnotení, bude možné v danej veci rešpektujúc a uplatniac pri tom postup v zmysle § 150 veta druhá Občianskeho zákonníka, podľa ktorej každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť čo zo spoločného majetku sa vynaložilo na jeho ostatný majetok, správne bezpodielové spoluvlastníctvo vyporiadať.

22. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).